

RAŠTAS
DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ UŽDAROJOJE AKCINĖJE BENDROVĖJE
VALSTYBĖS INVESTICIJŲ VALDYMO AGENTŪROJE IR JAI KELIAMŲ LŪKESČIŲ

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

Rašte dėl valstybės siekiamų tikslų uždarojoje akcinėje bendrovėje Valstybės investicijų valdymo agentūroje ir jai keliamų lūkesčių (toliau – Raštas) pateikiami uždarnosios akcinės bendrovės Valstybės investicijų valdymo agentūros (toliau – Bendrovė) savininkės – valstybės siekiami tikslai Bendrovėje (toliau – valstybės tikslai) ir valstybės keliami lūkesčiai Bendrovei (toliau – valstybės lūkesčiai).

Rašte išsakydama valstybės lūkesčius ir nurodydama valstybės tikslus akcininko (valstybės) teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Ministerija) siekia bendradarbiavimo su Bendrove.

Siekdami pateisinti Rašte išsakytus valstybės lūkesčius ir įgyvendinti valstybės tikslus Bendrovės valdymo organai vadovaujasi protingumo, skaidrumo, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

II SKYRIUS
BENDROVĖS VEIKLOS SRITIS

Bendrovė, veikdama kaip nacionalinė plėtros įstaiga (toliau – NPI), yra itin svarbi siekiant finansuoti ir (arba) skatinti tvarią plėtrą srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas, įgyvendinant ir (arba) administruojant finansines ir kitokias priemones, skirtas mažų įmonių, atitinkančių mažos įmonės sampratą, nustatytą Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, ir prašymo dėl finansavimo pateikimo komanditinei ūkinei bendrijai „Pagalbos verslui fondas“ (toliau – Fondas) dieną turinčių daugiau kaip 50 darbuotojų, vidutinių įmonių, atitinkančių vidutinės įmonės sampratą, nustatytą Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, ir didelių įmonių, kurios nepriskiriamos smulkiojo ar vidutinio verslo subjektams, likvidumui palaikyti, įgyvendinant skatinamąją finansinę priemonę „Pagalbos verslui fondas“. Ši finansinė priemonė buvo sukurta, siekiant užtikrinti dėl COVID-19 pandemijos nukentėjusių įmonių galimybes gauti finansavimą likvidumui palaikyti ir investicijų. Bendrovė veikia kaip Fondo tikroji narė ir valdytoja. Fondas įsteigtas ir jo veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 4-837/1K-319 „Dėl Priemonės „Pagalbos verslui fondas“ veiklos aprašo patvirtinimo“.

Bendrovė teikia prioritetą šioms veikloms:

- veikdama kaip NPI, formuoja finansiškai tvarių ir Fondo strategiją atitinkančių projektų srautą bei tokiems projektams teikia finansavimą skolinimo, investavimo ar kitomis formomis ir priemonėmis;
- tinkamai padalijusi riziką, siekia pritraukti privačių lėšų valstybės pagalbai teikti arba kitokioms priemonėms ar konkrečioms investicijų projektams įgyvendinti;

- nustato sritis, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, ir dalyvauja kuriant priemones, skirtas nustatytoms finansavimo problemoms spręsti;
- skatina kapitalo rinką, teikdama prioritetą kapitalo rinkos priemonėms.

III SKYRIUS VALSTYBĖS TIKSLAI

Akcininkas siekia, kad Bendrovės veikla:

- turės aiškų, pamatuojamą teigiamą poveikį, mažinant COVID-19 pandemijos sukeltus socialinius ir ekonominius padarinius: išsaugant darbo vietas, valstybės mokestines pajamas, svarbių verslo subjektų veiklos tęstinumą, stabilumą vertės kūrimo grandinėje ar kuriant kitą naudą Lietuvos ekonomikai;
- prisidės prie Lietuvos kapitalo rinkos vystymo kuriant naujų investavimo priemonių pasiūlą, pritraukiant naujų investuotojų į Fondą ar į Bendrovės remiamas priemones, teikiant siūlymus tobulinti esamas ir kurti naujas priemones rinkos nepakankamumui mažinti;
- bus vykdoma finansiškai tvariai, laikantis skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartų reikalavimų, įdiegus pažangias korupcijos prevencijos ir rizikos valdymo priemones.

IV SKYRIUS VALSTYBĖS LŪKESČIAI

1. Valstybės tikslams pasiekti Bendrovė savo veikloje vadovausis:

1.1. **aukštais veiklos standartais.** Bendrovė turėtų būti profesionali ir moderni organizacija, grindžianti savo veiklą geriausia verslo ir viešojo sektoriaus praktika. Bendrovė turėtų diegti gerą valdysenos praktiką, kuri užtikrintų jos veiklos procesų efektyvumą, sprendimų priėmimo greitį, kokybę ir inovatyvumą. Taip pat Bendrovėje turėtų būti taikomos efektyvios teisės aktų atitikties ir rizikų valdymo priemonės, ypač daug dėmesio skiriant investavimo rizikų valdymui ir korupcijos prevencijai. Bendrovė turėtų skaidriai, atvirai ir laiku komunikuoti apie savo veiklą su akcininku, investuotojais, klientais ir visuomene. Taip pat Bendrovė turi siekti, kad valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso vertinimo metinėse ataskaitose ji būtų vertinama ne mažesniu nei B įvertinimu;

1.2. **geriausiomis praktikomis grįstu rizikų valdymu.** Bendrovės rizikų valdymas turėtų būti paremtas 3 gynybos linijų sistema, kuri jungia atskiras rizikų savininkų, rizikų valdytojų bei vidaus ir išorės audito funkcijas. Bendrovė turi užtikrinti atitiktį gerosios valdysenos, skaidrumo ir nepriklausomumo principams, išlaikydama profesionalių ir nepriklausomų narių daugumą valdyboje, stebėtojų taryboje ir patariamajame komitete.

Fondo paskirtis yra investuoti į aukštesnės ir aukštos rizikos įmones, neturinčias tinkamų alternatyvų rinkoje. Fondo investicijomis siekiama kurti reikšmingą netiesioginę naudą ekonomikai: išsaugoti ir padėti atsigausti po COVID-19 pandemijos įmonėms, kurių veiklos nutraukimas galėtų sukelti grandininę reakciją ir paveikti susijusius subjektus ir (arba) turėti reikšmingų socialinių ir ekonominių pasekmių; išsaugoti ekonomikos sektorius, kurie bus geriau pasirengę ekonomikos atsigavimo laikotarpiui po COVID-19 pandemijos. Valstybė savo investiciją į Fondą skiria priisiimdama pirmosios rizikos dalį, taip skatindama komercinių investuotojų įsitraukimą į Fondą. Fondas bus valdomas skatinant didesnę nei vidutinę toleranciją finansinei rizikai, siekiant išlaikyti tvarų balansą tarp galimų kredito nuostolių ir veiksmingo pagalbos teikimo su sunkumais

susiduriančioms įmonėms. Bendrovė sieks, kad kredito nuostoliai per Fondo gyvavimo laikotarpį neviršytų 10 procentų;

1.3. **Fondo strategijoje nustatytais tikslais.** Bendrovė turi investuoti Fondo lėšas į įmones, turinčias daugiau nei 50 darbuotojų, t. y. į vidutines ir dideles įmones, kurių veiklos nutraukimas gali turėti socialinių ir ekonominių pasekmių – nulemti rinkos nepakankamumą, inovatyvios įmonės pasitraukimą, sistemingai svarbios įmonės (įmonės, atliekančios svarbų sisteminių vaidmenį regione ar sektoriuje) pasitraukimą ar svarbios paslaugos teikimo sutrikimo riziką, kad būtų diversifikuotas finansuojamų pagalbos gavėjų portfelis ir išsaugoti valstybės ekonomikos sektoriai, pasirengę ekonomikos atsigavimo laikotarpiui, pasibaigus COVID-19 pandemijai. Bendrovė turi siekti formuoti optimalų projektų, tinkamų finansuoti Fondo lėšomis ir investuoti iki 1 mlrd. eurų, srautą. Bendrovė turi stebėti rinkos poreikius ir laiku informuoti Ministeriją bei kitus suinteresuotus subjektus, jei šie poreikiai ar kitos aplinkybės pasikeičia, dėl ko reikėtų keisti Fondo investavimo strategiją ar apimtis.

2. Bendrovė aktyviai bendradarbiaus su valstybės ir nevalstybinio sektoriaus subjektais, siekdama įsitraukti į platesnį papildomos vertės kūrimą, ypač šiose srityse:

2.1. **finansavimo prieinamumo didinimas.** Veikdama kaip NPI, Bendrovė turi aktyviai kurti naujas finansines priemones srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas. Planuodama ir kurdama naujas finansines priemones, Bendrovė turėtų siekti ne konkuruoti, o glaudžiai bendradarbiauti su esamais finansų ir kapitalo rinkos dalyviais, tokiu būdu didindama finansavimo prieinamumą Lietuvos verslui ir svarbius projektus įgyvendinantiems subjektams;

2.2. **investicinės aplinkos kūrimas, didinant finansinių priemonių sukuriama svarto efektą.** Kurdama ir įgyvendindama finansines priemones, Bendrovė prioritetą turėtų teikti kapitalo rinkos priemonėms ir inovatyvioms priemonėms, kuriomis būtų sudaryta naujų galimybių ne tik finansavimo gavėjams, bet ir investuotojams. Valdamos finansinės priemonės turėtų generuoti teigiamą finansinę grąžą, kuri pritrauktų privačių ir institucinių investuotojų.

Taip pat Bendrovė turi racionaliai ir objektyviai įvertinti įvairius įmanomus privačių lėšų pritraukimo būdus, įskaitant galimybes panaudoti prieigą prie globalių finansų rinkų, ir, tuo remdamasi, priimti sprendimus dėl efektyviausių ir tinkamiausių būdų ir šaltinių privačioms lėšoms pritraukti;

2.3. **bendradarbiavimas ir dalijimasis patirtimi.** Bendrovė turi bendradarbiauti su kitomis Lietuvoje veikiančiomis NPI ir finansų sektoriaus įmonėmis, siekdama atskirai ar kartu su jomis įgyvendinti priemones, kurių reikia rinkoje esantiems paslaugų trūkumams pašalinti. Taip pat Bendrovė turi dalytis savo finansinių paslaugų teikimo ir administravimo patirtimi, inicijuodama arba įgyvendindama patirties sklaidos projektus ar juose dalyvaudama;

2.4. **ekspertinė pagalba.** Bendrovė turėtų užtikrinti aukštos kompetencijos žmogiškųjų išteklių pritraukimą bei kurti ir vystyti Bendrovės valdymo organų narių, darbuotojų ir išorės ekspertų įsitraukimui palankią aplinką. Bendrovė pagal kompetenciją institucijoms ir įstaigoms turėtų teikti pasiūlymus ir ekspertinę pagalbą dėl būtinų sprendimų siekiant pagerinti investicinę aplinką ir finansavimo prieinamumą verslui ar projektus įgyvendinantiems subjektams.

3. Kadangi didžiąją Bendrovės veiklos pajamų dalį sudaro atlygis už finansinių priemonių administravimą, akcininkas siūlo Bendrovės veiklos rezultatus vertinti taikant šiuos rodiklius, bet jais neapsiribojant:

3.1. Fondo investuotų lėšų suma (eurais);

3.2. į Fondą ar kitas Bendrovės valdomas priemones pritrauktos privačių arba institucinių investuotojų lėšos;

3.3. Bendrovės nuosavo kapitalo grąža (ROE) > 0 ;

3.4. dėl Fondo investicijų išsaugotų darbo vietų skaičius ir (arba) kiti rodikliai, atspindintys ekonominės ir socialinės naudos kūrimą.

4. Akcininkas tikisi, kad ambicingos šių ir kitų, valstybės lūkesčius atitinkančių, rodiklių siektinos reikšmės bus nustatytos Bendrovės patvirtintoje naujausioje strateginio veiklos plano redakcijoje.

5. Atskaitomybė:

5.1. Bendrovė, pasibaigus kiekvienų kalendorinių metų ketvirčiui, iki kito mėnesio paskutinės dienos turi pateikti Ministerijai informaciją apie Ministerijos $n-(n + 2)$ metų strateginiame veiklos plane nustatytų Bendrovės taikomų rodiklių reikšmių pasiekimą.

5.2. Bendrovės stebėtojų taryba turi pateikti Ministerijai Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimo būklės, metinės pajamų ir išlaidų sąmatos vykdymo būklės, taip pat įvykių, turinčių esminę reikšmę Bendrovės veiklai per ataskaitinį kalendorinių metų ketvirtį, ataskaitas.
